

TISZÁNTÚL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Előfizetésben átvéve:	
10 kor.	10 kor.
20 kor.	20 kor.
25 kor.	25 kor.
30 kor.	30 kor.
35 kor.	35 kor.
40 kor.	40 kor.
45 kor.	45 kor.
50 kor.	50 kor.
55 kor.	55 kor.
60 kor.	60 kor.
65 kor.	65 kor.
70 kor.	70 kor.
75 kor.	75 kor.
80 kor.	80 kor.
85 kor.	85 kor.
90 kor.	90 kor.
95 kor.	95 kor.
100 kor.	100 kor.

Politikai
napilap

Megjelent minden nap, a hétvége és ünnepnapok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nagyváradi, Szilágyi Dezső-u. 8.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetők és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

XXII. évfolyam 245. szám.

Nagyvárad

Csütörtök, 1916 október 26.

Mackensen elfoglalta Csernavodát.

Budapest, október 25. A Tiszántúl-tudósítója jelenti:

A németek, bolgárok és törökök elfoglalták Csernavodát.

Konstanza eleste után várható volt Csernavoda elfoglalása is; ez az esemény gyorsabban bekövetkezett, mint remélni lehetett. Nem telt bele 24 óra és Csernavodán is német, bolgár és török zászló leng.

Csernavoda Bukarest kulcsa a tenger felől. Itt vezet át a Dunán a világhírű, 15 kilométeres hid, mely Károly király uralkodása alatt 20

millió költséggel épült. A hidfőt hatalmas erődítések védték s az oláh sereg tökéletes vereségét semmi sem igazolja jobban, mint hogy ezt a fontos megerősített helyet ugyszólván órák alatt veszítették el.

Mackensen hadserege számára biztosítva van az átkelés a Dunán Bukarest, az oláh árulás fészke felé.

Sötét temetők, világos hit.

Takarékoskodjunk a világító anyaggal. Az oltáron is csak két gyertya fog égni. Ne világítsuk ki az idén a sirokat!

A háború harmadik évében az oláhok árulása folytán kizárólag a galíciai petroléumforrásokra vagyunk utalva. A honvédelem parancsa tehát, hogy a világító anyaggal lehetőleg takarékoskodjunk. Ebben a tárgyban a hadügyminiszterium a vallás- és közoktatásügyi miniszter útján a következő megkeresést intézte az összes egyházi főhatóságokhoz:

A román hadüzenet következtében a központi hatalmak a világítási eszközök és nyersolajtermékek tekintetében kizárólag arra a mennyiségre vannak utalva, amelyet a galíciai előlejtésekből termelnek ki. Ez azonban korántsem elégséges arra, hogy vele a központi hatalmak világító

anyagokban való szükségletét biztosíthassuk, mert is ezen téren a fogyasztásnak legmesszebbmenő korlátozása vált szükségessé. E korlátozás oly mértékben viendő keresztül, hogy a bekövetkező télen annak a mennyiségnek csak 25 százaléka használata el, amely rendes körülmények között felelő petroleumszükségletünk fedezésére szükséges. Tekintettel azokra a komoly társadalmi következményekre, amelyek a világítóanyagokban ilyen mérvű hiány következtében a lakoságot éri fogják, állami szükségletet képez, hogy felhasználjunk mindenemű eszközt a hiánynak lehető enyhítésére. S itt elsősorban is a paraffinból, stearinból és egyéb anyagokból készült gyertyákat kell figyelembe vennünk. A nyersolajtermékekben való hiány azonban a készíthető gyertya mennyiségét is természetesen alászállította.

Nem ok nélkül való azért az aggodalom, hogy a gyertyának a front mögötti fokozott mérvben való használata következtében az a gyertyamennyiség, amely a lövésárkoknak megvilágítására szükséges, nem fog rendelkezésünkre állani. Ennek elkerülése érdekében minden módon arra kell törekedni, hogy a gyertyahasználat korlátozottságát és életbe kell lépnie minden rendszabályt arra nézve, hogy a felesleges gyertyahasználatot kiküszöböljük. Csak átlagos

számítás szerint is a templomokban, kápolnában, temetőben naponként használatos gyertyák összesen 20-30000 kg. ra rug, ami havonként 75. egyenként 10000 kg. tartalmu vattai szálító kocsi gyertyarakomány-nak felel meg. A hadügyi miniszterium azon meggyőződésének ad kifejezést, hogy az e téren való jóindulatu korlátozás révén tekintélyes mennyiségű világító anyagot lehetne oly célra fordítani, amelyek a hadviselés és a háboru céljának elősegítése szempontjából a legnagyobb jelentőségűek és úgy véli, hogy a katolikus Egyház pap-ságának érdekelt körei, valamint a többi vallásfokozatok is, ezt az általános állami szempontokból nélkülözhetien korlátozást teljes megértéssel fogják fogadni. Az említett takarékosági szabályoknak fogantatba vétele végett a hadügyi miniszterium olyértelmu intézkedésnek rendelteti uton való közlését kéri, hogy az egyes templomokban és szentélyekben csak oly mennyiségű gyertya legyen égethető, amely az oltár megvilágítására okvetlenül szükséges. Különösen a közel jövőben beálló ünnepek (Mindenszentek és Halottak napja), amikor is tapasztalás szerint a gyertyának fokozott mennyiségben való fogyasztása várható, teszik sürgőssé e kérdést.

Gróf Széchényi Miklós v. b. t. t., megyéspüspök ennaek lapján legutóbbi körlevelében elrendeli, hogy míg a háboru tart az Istentisztelet alatt csak két gyertya égjen az oltáron.

Felhívja papjait a megyéspüspök, hogy hassanak oda a hívők-nél, hogy „Mindenszentek és Halottak napján a sirok kivilágítása helyett gyakorolják a halottak iránt való megemlékezésnek sokkal keresztényibb módját: az imádságot, az irgalmasság testi és lelki cselekedeteit.”

A megyéspüspök felhívásának bizonnal meg is lesz az eredménye. Gyertya helyett a hívők imádságával világítsuk ki a sirokat. Többet használunk ezzel az elhunytak lelkének; eddig is a kegyelet legnemesebb megnyilvánu-

EMIR arcmosó

a legtökéletesebb készítmény izzadó, fényes, zsiros, atkás

(mitesseres) arcra! Értéktelen utánzatoktól óvakodjunk!

Naponta többször, ha arcunkat „EMIR”-rel bedörzsöljük, az arc rögtön csodás szép lesz, mintha valami mesés, lehetetlen-om-ságu harmattal lenne bevonva. Egy üveg ára: 1 korona 50 fillér.

Kapható: Németh Pál gyógyszerész Arany Kereszt gyógyszerésztárában Szent László-tér. Városháza mellett. Csanda Endre „Rákóczi” gyógytárában, Csillag gyógyszerésztár Szacsvay-utca, a Vadász drogériában és Farkas István Apolló drogériájában.

lása az imádság volt a kivilágított sir fölött. Most az ima fogja pótolni a gyertya fényét is — s ez a világosság mindennél ragyogóbban fog a Mindenható trónja elé szállani.

Katonai cenzura a levelekre.

A postaigazgatóságtól vett értesítés szerint a Nagyvárad város területén feladásra kerülő postaküldemények a Nagyvárad 1. számú postahivatalnál katonai ellenőrzés (cenzura) alá esnek folyó hó 24-ikétől.

A közönséget leginkább érdeklő azok a korlátozások, amelyeknek a cenzuraköteles küldemények alá vannak vetve, a következők:

1. A belföldre szóló levelek is (a helyi levelek kivételével) nyitva adandók fel.

2. Katonai és állami érdekeket hátrányosan érintő közleményeket postán nem szabad küldeni.

3. Pénzeslevelekben és csomagokban (a tábori postákhoz szólók kivételével) írásbeli közleményt nem szabad elhelyezni.

Pénzesleveleket belföldre is csak a postahivatalban történt átvizsgálás után lehet feladni.

5. A szállítólevelek és postautalványok szelvényeire nem szabad írásbeli közleményt írni.

Ugyanezen ügyben az Állomásparancsnokság a következőket rendelte el:

„Folyó évi október hó 24-étől kezdődőleg, a Nagyvárad város, a nagyvárad központi és élesdi járás területén feladott és cenzura alá eső postai küldemények a következő korlátozásoknak vannak alávetve:

1. Szigorúan tilos a posta útján az államérdekre hátrányos közleményeket küldeni.

2. A leveleket nyitva kell feladni és a feladó pontos címét tartozik hozzá vezetni.

3. A pénzes (érték) levelek és értékdobozok írásbeli közleményt nem tartalmazhatnak. Feladó ezeket nyitva tartozik a postára hozni és azokat csak a felvevő tisztviselő által történt átvizsgálás után annak jelenlétében saját pecsétjével lezárni.

4. A szállítólevelek és postautalványok szelvényeire magánközleményt írni nem szabad.

5. A feladott csomagok magánközleményt nem tartalmazhatnak.

6. Levelekben s levelezőlapokon titkos írás, gyorsírás, héberbetűk, vagy Európán kívüli nyelv használata tilos.

A postai küldeményekre vonatkozó ezen szabályoknak meg nem felelő küldemények,

ha a feladó ismeretes, ennek vissza fognak kézbesíteni különben, pedig tértiként fognak kezelteni.

Ezen intézkedések a külföldre szóló postaküldeményekre is vonatkoznak.

Ujabb városi terhek.

A fogyasztási adók és rendőrfelügyeleti díjak emelése.

Nagyvárad város pénzügyei nagyon nehéz helyzetben van. A nagy deficitet csak újabb jövedelmi források megnyitásával lehet eltüntetni.

Már a költségvetés tárgyalásánál jelentősen új terhet szavaztak meg a házbér fillérek bevezetése és a csatornázási adó és a villamosáram díjának emelése által, de ezeken kívül Juricskay Barna tanácsos egész sereg új jövedelememelést dolgozott ki s hozott javaslatba, amelyeket a pénzügyi szakbizottság tegnap tartott ülésén tárgyalta.

A szakbizottság ülésén Rimler Károly polgármester elnöksége alatt Németh István kir. tanácsos, dr. Taury László, dr. Olsz Béla, Fényes Manó, Balogh Vilmos, Kelen Béla, Juricskay Barna, Sücs Géza főszóvivő, Löwenstein Zsigmond, Fegmann Ámin voltak jelen.

Az ülés megnyitása után Rimler Károly elnök rámutatott, hogy a város pénzügyi helyzete elodázhatatlanná tesz, hogy a város a házbérelmeket fokozza. E végből a tanács többrendbeli javaslatot terjeszt a pénzügyi szakbizottság elé.

A pezsgő-adó emelése.

Juricskay Barna tanácsnok, mint előadó elősorban a pezsgő fogyasztási adójának felemelésére vonatkozó javaslatot mutatja be. E szerint a pezsgő városi fogyasztási adóját üvegenként 1 koronára, felüvegenként 70 fillérre, negyedüvegenként 50 fillérre és dugaszolatlanul 1 literenként 1 K 20 fillérre emelését javasolja.

Löwenstein Zsigmond a pezsgőt tisztán élvezeti cikknek tartja, s aki fogyasztja, az elbir magasabb fogyasztási adót is, miért indítványozza, hogy a javaslatban foglalt emelést még magasabbná emeljék.

Némi vita után a beterjesztett javaslatot változatlanul elfogadták.

A szikviz és ásványviz adó.

Ezután a szikviz és ásványviz-adó felemelését javasolja, még pedig üvegenként a mostani 4 fillérről 6 fillérre. Javasolja továbbá, hogy a mai tételenkénti megadóztatás helyett általános összegre egyezzen ki a város a szikvizgyárakkal, mely esetben az eddigi négy ellenőr feleslegessé válik s e címen is több mint 4000 koronát takarít meg évenként a város. E célk elérésére a szabályrendeletet módosítják.

Dr. Olsz Béla az ásványvizet nagy részben gyógyszernek tekinti, s ezért elvből is ellensége minden újabb megterhelésnek. Nem is indokolt a szikviz és ásványviz újabb megdrágítása, mert már is elég drága.

Ellenkező a helyzet, mint a pezsgónál. Fogadjon ellene állást a bizottság.

Németh István ellenkező nézetben van. A pezsgő inkább gyógyászati cikk, mint a szikviz. Csekély a javasolt emelés s azt elfogadja. Kifogásolja azonban, hogy a szabályrendelet módosítását egyes tisztviselők és nem a tanács terjesztette elő. Majd akkor tárgyalják, ha a tanács terjeszti elő a módosítást.

Rimler Károly azért fél a pezsgő adónak nagyobb emelésétől, mert nem hiszi, hogy a miniszter jóváhagyja a nagyobb emelést. A pezsgőgyártás ugyanis nagy mennyiségű bort dolgoz föl s így jelentős ipar. — Különben a fogyasztási adó nem igazságos általában, mert a milliommot éppen úgy terheli, mint a szegény embert. A szikviz és ásványviz főleg élvezeti cikk is és csekély 2 fillér emelés, azt elbirja.

Löwenstein Zsigmond a szikviznél az általánosítást elfogadja, mert megakarítást eredményez. Az eddigi bevételről számadatokat szeretne látni.

Juricskay Barna közli a bizottsággal, hogy a szikvizadóból 1914-ben 18600 K, 1915-ben 21500 K, az 1916. év 9 hónapjában pedig 19900 K folyt be.

Löwenstein Zsigmond a felvilágosítás után a javaslatot teljes egészében elfogadja.

Németh István rámutat, hogy az említett személyzetmegtakarítás nem lesz elérhető, mert ellenőrzés az általánosítás dacára is szükséges, másként nem tudjuk meg a forgalom meletkedését.

Juricskay Barna szerint már adófelemelés nélkül is emelték egészen indokolatlanul a kereskedők az ásványviz árát, dacára, hogy a régi áron beszerzett készletük volt indokoltnak tartja, hogy a város is emelje a fogyasztási adót. A beszerzett adatok szerint a szikviz kilencszázötven és vendéglősökhöz jut. A felemelést fogadják el alspul, az általánosítás és kezelés kérdését tanulmányozza a tanács.

A javaslatot Juricskay ezen pótlásával fogadják el.

20 koronáról 300 koronára.

Ugyancsak Juricskay Barna terjesztette elő a fogadók, vendéglők, kávéházak, cukrászdák és korlátlan italmérések rendőrfelügyeleti díjának a mostani évi 20 koronáról leendő felemelésére vonatkozó javaslatát. — Azzal indokolja az emelést, hogy a konjunktúrák és a nagy forgalomemelkedés fokozta ezen üzletek jövedelmét s ezért igazságos az emelés, még pedig osztályozva, körzetek megállapítása szerint. A javaslat szerint az I. osztályba soroltattnak a város központján: Szt. László tér, Bémer tér és Rikóczy-uton levő fogadók, vendéglők, kávéházak, évi 300 korona rendőrfelügyeleti díjjal; ugyan ilyen üzletek Oszibau a Baross-híd, Soteroveszky utca, Lukács György utca és Szent János utca által határolt területen, Újvároson pedig a Harmas- és Kapucinus-utca által határolt területen levő ilyen üzletek évi díja 150 korona; — a város többi részén 75 korona. A cukrászdák ugyanezen terület beosztás szerint évi 200 K., 100 K. és 50 koronát fizetnek. Kávéházak, kávétermékek, bodegák ugyanezen beosztás szerint évi 100 K., 50 K. és 25 koronát fizetnek. Ezen emelésekből évi 18000 korona új bevételre számítanak. A főkapitány véleményében indokoltnak tartja az emelést, de csak a háború tartamára, sőt a legmagasabb díjat 60 koronában véli megállapítani.

Markovits és Weinberger cég őszi újdonságai

megérkeztek

és pedig: Szövetek, selymek, barchetek, flanellek, blousok, pongyolák, kész női és férfi fehérneműk, valamint ernyők. — Különös figyelmet érdemel a nagy választékú női őszifelöltő és köpenyraktár, mely a legszolidabb olcsó árban lesz kiárusítva. **Costümruhák saját műhelyünkben közismert jó és divatos kivitelben készülnek.** Intézeti gyermekfehérneműk, harisnyák, kötények.

Telefon 11-09

Ezzel azonban Juric-kay Bara rámutat a forgalom emelkedésére s egyszersmind kéri az emelést megállapítani, mert a jövedelemre a háború után is szüksége lesz a városnak. Ezért és az országos helyzet végett kell a szabályrendelet módosítását.

Löwenstein Zeigmond helytűsi a javaslatot, de a négy nagy szálloda évi díját 400 koronára emelné.

Rimler Károly elégnék tartja hogy 20 koronáról 300 koronára emeljék a díjat.

Elfogadják az eredeti javaslatot. A helypénz és kövezetvám díj emelésének tárgyalását újabb ülésre halasztották.

Mi áll még moratórium alatt?

Váltótartozások október végén vagy novemberben követelhetők.

Az 1915. júliusban kiadott rendelet tudvalevőleg véglegesen megállapította azokat a határidőket, melyeknek beálltával a különböző fajtaú, annak idején moratórium alá vont tartozások a moratórium alól fozatosan felszabadulnak. Az árutartozások tekintetében ez irányban most a helyzet a következő: 1916. július 31-re 100 százalékg, vagyis teljesen felszabadultak azok az összes árutartozások (nyílt számlák és az árúhitelző birtokában levő árúváltók), melyek az eredeti megállapodás szerint bezárólag az 1915. április 30-ig jártek le. Az 1915. májusi lejáratoknál 1916. június végén még feloldatlan maradt 10 százalék, mely 1916. augusztusban volt fizetendő: az 1915. júniusi esedékeségből ugyancsak 10 százalék, melyet 1916. szeptember 1-én kellett lefizetni, végül az 1916. július lejáratokból még a feloldatlan maradtak fizetendők.

Ezeriat 1916. október végére az annak idején moratórium alá vont összes nyílt (váltóval nem fedezett) árutartozások — vagyis a fedezetet adott és az árúhitelző birtokában levő váltók 100 százalékg, vagyis teljesen felszabadulnak a moratórium alól. Az árúhitelző által továbbadott árúváltó a váltó lezárási pénzügyi intézet kezében pénzváltóvá lesz és a pénzügyi intézet részéről az ilyen váltónál csak a pénzváltókra irányadó szabályok szerint követelhető a törlesztés, vagyis — amennyiben nem a háború által közvetlenül érintett, elhárított rendelkezés alá eső megyék és városok forognak számban — addigig tőkében követelhető: az 1915. január végéig lejárt váltókra 60 százalék az 1915. február—májusban lejárt váltókra 50 százalék.

A fennmaradó összes az 1914. október végéig lejárt váltóknál 1916. októberben, az 1914. november 1-én vagy később esedékesé vált papiroknál 1916. novemberben kötelező.

A franciák áttörték a német frontot.

Douaumont és Thiaumont újra francia kézre került.

Budapest, október 25. (Saját tudósítónktól.) A sajtóhadiszállásról jelentik: A francia vezérkar jelenti 24-én éjjel:

Alapos tűzérési előkészítés után déln a Maas jobb partján támadást intéztünk az ellenséges vonal ellen, melyet a 7 kilométeres fronton mindenütt áttörtünk. A Douaumont falu és erőd birtokunkban van.

A balszárnyon csapataink áthaladva a Thiaumont erődön, hatalmukba kerítették a hadromonti kőbányát, valamint a Brabant Douaumontba vezető utat egész hosszában. A foglyok száma eddig 3000-nél több, a zsákmányt és hadianyagot eddig még nem állapítottuk meg.

* * *

A franciák sikere kétségtelen, de ez a siker csak részleges. A franciák csak azokat a helységeket foglalták vissza, a melyeket a németek hónapokkal ezelőtt foglaltak el tőlük. Ma különben is a központi hatalmak feladata a nyugati hadszíntéren a védekezés, az pedig kifogástalan. Döntő sikert ellenségeink ott nem arattak, mi ellenben keleten az egész háborúra kiható döntő eredményeket mutatunk fel, szinte napról napra.

Ujabb ir forradalom készül.

Budapest, október 25. (Saját tudósítónktól.) Hágából jelentik: Irország déli és nyugati részében a lakosság angolbarát köreiben pártik uralkodik, mert újból ir forradalom előkészületei mutatkoznak.

Az oláhok üldözése tovább tart.

Budapest, okt. 25. (Saját tudósítónktól.) Szófiából a bolgár vezérkar jelenti huszonötödikén:

A macedoniai front. Gyenge ágyú és gyalogsági tűz. Dobrudzsában a szövetségesek üldözik az ellenséget. Huszonnyedikén este elérték Tasavillu To Kukumlech helységeket voralát. Ma reggel a szófiai első

gyalogsági hadosztály elfoglalta Csernavodát. Az üldözés tovább folyik.

A Konstanzában ejtett zsákmány jelentősegy. Ötszáz vasuti kocsi, mozdonyokat, számos telt petróleumtartályt, kikötői rakományokat színtén telve és a kikötőben hetven török járműből álló flottát zsákmányoltunk, amelyeket a románok visszatartottak volt.

Az orosz beismeri visszavonulását.

Budapest, október 25. (Saját tudósítónktól.) A sajtószállásról jelentik: Az orosz vezérkar jelenti: A határon Moldavától nyugatra az elkecseregett harcok a románokra kedvezően folynak. Az ellenség nyomása miatt elkecseregett harcban visszavonultunk.

Dr Lányi József püspök gyásza.

Mély gyász örte dr Lányi József tisztelettel sz. püspököt s e gyászban résztvesz Nagyvárad egész közönsége, mely nagyrabecsüli a fennkölt lelki főpapot. Tegnap délnben sujtott le rá a gyász: édesanyja, öz. Késmárki Lányi Józsefné szül. Czeizel Mária élete 68 ik, özvegyisége 33 ik évében szívizélhűdésben meghalt.

A megboldogult urát itt halt meg szerető fia karjai között Nagyváradon, ahol a háború kitörése óta tartózkodik. Az elhunyt matróna nagy csendben, teljes elvonultságban élt itt, csak a legszűkebb környezetével érintkezett s éppen azért csak kevesen ismerték áldott jó szívet, melyen vllásos lelkületét. Ezt a nemes, jó szívet, mint a legszebb anyai örökséget fiátan ismerte meg és tanulta meg értékelni a nagyváradai társadalom, mely most a forrón szeretett édesanya koporsójánál osztatlan őszinte részvétet keresi föl a mélyen sujtott püspököt.

Az elhunytat 5 gyermeke és kiterjedt család gyászolja.

Temetése holnap, pénteken délelőtt háromnegyed 9 kor lesz dr Lányi püspök kanonoki székházából.

A család a következő gyászjelentést adta ki:

Alulírtak mélységes fájdalommal, de Isten szent végzésében való alázatos megnyugvással jelentjük, hogy drága, felejthetetlen, jó édesanyánk, öz. késmárki Lányi Józsefné született Czeizel Mária élete 68 ik, özvegyisége 33 ik évében, a haldoklók szentségeivel ellátva, folyó hó 25 én délnben, az „Uran-gyala” szavaival ajkán, hosszas betegeskedés után, szívizélhűdésben meghalt. A boldogult hült temetést folyó hó 27 én d. e. háromnegyed 9 órakor Nagyváradon, a Kaptalansor 11. szám alatt levő kanonoki székházban a római katolikus egyház szertartása szerint beszenteltetjük és ideiglenesen a várad olasz temetőben helyezzük el. Az engedélytő szentmisét Nagyváradon f. hó 27 én d. e. 9 órakor a I. sz. székesegyházban fogjuk drága halottunk lelkiüdvéért felajánlani. Nagyvárad, 1916. október 25. Az örök világság fényeskedjék neki! Dr Lányi József, felszentelt püspök, főrendiházi tag, kanonok. Berinjiné Lányi Anna, férje és gyermekei. Warcholné Lányi Julia, férje és gyermekei. Lányi Szilveszter, felesége és gyermekei. Lányi Ede, Jézus társasági áldozópap, főgimnáziumi tanár.

Huzás már e héten okt. 27. és 28.

Vessünk osztálysorsjegyet az új fősorsúsnál az „Ujvárosi Társaság pénztár részvénylőrsaságánál” Szent László-tér 5. szám. (Telefonszám 994.)

Sorsjegyek a kedveltebb:

64313—64324, 86340—86346,
88503—88526, 92105—92124

sorszámokból csak e hó 26.
délutánig kaphatók.

A Vulkán-szorost újra elfoglaltuk.

Egy székely ezred vitéz harca.

Keleti harctér. Budapest, október 25. (Hivatalos.) Károly főherceg lovassági tábornok hadseregharcvonala. Magyar-osztrák és német csapatok elfoglalták a Vulkán-szorost.

A Kampolungtól északra harcoló szövetséges haderők szintén tért nyertek.

Magyarország keleti határain tovább folyik a harc. A 82. székely gyalogezred a vereckei hegységben elkezdett kószása után elfoglalt egy erősen elszánt határmagaslatot, a megszálló őrséget részben elfogták, részben megsemmisítették. Ezek közül egy ember sem menekült meg.

A hármasszoros határon csapataink új állásokban visszaverték az az oroszok támadásait. Az ellenség egy helyen betört, de azonnal visszavertük.

Sikeres előőrsi csatározások.

Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregharcvonala. Zborovtól délre lefolyt előőrsi csatározásokon kívül az osztrák-magyar csapatoknál nem volt jelentős esemény.

Tüzérharc a Karszt-fensíkon.

Olasz harctér. Budapest, október 25. (Hivatalos.) A Karszt-fensík északi része heves ágyú és aknavető tűz alatt állott.

Délkeleti harctér. Budapest, október 25. (Hivatalos.) Nincs jelenteni való.

Az oláh vezérkar gyámság alatt.

Budapest, október 25. (Saját tudósítónktól.) Genfből táviratozzák: Az Eclair jelenti, hogy az oláh vezérkar új főnökévé Landescu tábornokot nevezték ki, de ennek csak forma szerinti jelentősége van, a tulajdonképeni munkát oroszok és franciák végzik. Polivanov volt orosz hadügyminisztert a román király mellé osztották be, hogy eloszalassa az időelőtti békevágyat.

Churchill a sommei offenzíva ellen.

Budapest, október 25. (Saját tudósítónktól.) Münchenből jelentik: A londoni „Meghazín“ című lapban Churchill azon siránkozik, hogy a szövetségesek a Sommenál számbeli túlsúlyok dacára sem érvényesülhetnek a német gépfegyverekkel és drótakadályokkal szemben. Az angol páncélautók sem váltak be. Churchill élesen elítéli az egész offenzívát, amelyet céltalan vérpazarlásnak nevez.

Csernavoda elfoglalása nagyjelentőségű.

Berlin, október 25. A nagyfőhadiszállás jelenti:

Balkáni harctér. Mackensen vezértábornagy hadcsoportja. Az üldözés tervszerűen halad. Csernavodát ma reggel elfoglaltuk. A részletek még nem ismeretesek. Ezzel a Dobruzsában harcoló román-osztrák hadsereget megfosztottuk utolsó vasúti összeköttetésétől és rendkívül fontos eredményt értünk el.

Ludendorff, első főszállásmester.

Oláh nyilatkozat a németek offenzívájáról.

Budapest, október 26. (Saját tudósítónktól.) Berlinből a Wolff-ügynökség jelenti: Georgeszku román tábornok, aki kiküldetésben Londonba utazott a Reuter-ügynökség képviselőjének a következőket mondotta:

A németek offenzívája megváltoztatta a románok haditervét. A németek azt állítják, hogy győzelmet arattak, holott az Oláhország ellen irányuló német tervek megsemmisültek, mert a szorosokon a németek sohasem fognak átjutni.

A Somménélcsonk a harc.

Berlin, október 25. A nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati harctér.

Az esős időjárás következtében a Somme területen tegnap csökkent a harci tevékenység. A tűzérési tűz csak időnként fokozódott. Az esti órákban a Les Boeux-Rancourt vonalból indított francia részleges támadások akadályaink előtt az ellenség veszteségei mellett eredménytelenül összeomlottak.

Ruprecht bajor trónörökös vezértábornagy hadserege. Verdun északkeleti arcvonala a franciák támadása az égő Douaumont erődig tért nyert. A harc tovább tart.

Kampolungtól északra tért nyert támadásunk.

Keleti harctér.

Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala. A Seara mentén megsemmisült az oroszok gáztámadása Col, Ostrovnál (Lucktól északnyugatra.) Orosz zászlóaljok támadása szintén nem járt semmiféle sikerrel.

Károly főherceg lovassági tábornok arcvonala. Az Erdős Kárpátok déli részében kisebb terjedelmű harcokban megtartottuk az elfoglalt magaslati állásokat.

Erdély keleti határain helyi harcok folytak. A helyzet nem változott. Kampolungtól északra támadásunk előrehaladt. Német és osztrák magyar csapatok rohammal elfoglalták a Vulkán szorost.

Macedóniai front.

Jelentős esemény nem történt.

Ludendorff, első főszállásmester.

Csata az Északi tengeren.

Budapest, október 25. (Saját tudósítónktól.) Genfből táviratozzák: A Matin jelenti:

Az Északi tengeren tengeri csata dühög, amelyben nagyobb flotta egységek vesznek részt. A londoni hivatalos jelentések még hallgatnak az eseményről.

Légi harcok a trieszti öbölben

Budapest, okt. 25. (Saját tudósítónktól.) A sajtószállásól jelenti: 23 óra után ellenséges repülők bombákat dobtak katonai jelentőséggel nem bíró Citta Nuova, Usago Salvore parti helységekre. A trieszti öbölben légi harcok voltak. Egyik tengerészeti repülő, amelynek vezetője Virányi tengerész hadpród, megfigyelője Hoch egyéves önkéntes, Lagunak vidékén végzett felderítő utjáról nem tértek vissza.

Bukovina védeleme.

Basel, október 25. Bruszilov főhadiszállásáról a semleges haditudósítók ezt jelentik lapjaiknak:

Bukovina két oldalról van veszedelemben. Véres küzdelmek lesznek, amelyeknek során az orosz seregek kisebb kudarcaira el kell készülni.

Törvényszéki esetek.

Vigyázni kell az orosz fogoly testi épiségre.

Ijebb Subányi Ferenc kőművesegéd a Moskovits gyárban egy árkot ásott. Hívott egy orosz foglyot s az ásta, ásta az árkot, míg egészen eltűnt benne. A fogoly egyszer olyasmit mutatott neki, hogy rá talál dőlni a laza föld, mire Subányi visszhalt, hogy csak tovább. A föld azonban leszakadt s eltemette az orosz. Alig tudták kiszedni és sokáig megfeküdt az esetet.

Subányi Ferenc tagadja, hogy gondatlansága miatt került volna az orosz a föld alá.

Kriszlenken Nikifor, tagbaszakadt orosz fogoly tolmács utján elmondja, hogy ő mondta a gazdájának, jó lesz kimászni, mert baj lesz.

— Tud maga oroszul, — kérdi Palánkay Károly elnök a vádlottól.

— Nem tudok, de megértetem magam velük.

— No, szépen megértette magát.

Az orosz fogoly leteszi az esküt vallomására s kijelentette, hogy nagyon megijedt, mikor részakadt a föld.

Perczel Adolf dr védbeszéde után a törvényszék 250 korona pénzbüntetésre ítélte Subányit, mert nem vigyázott az orosz fogoly testi épiségre.

Az utolsó pillanatban.

Szőnyi Ferencnek pénzre volt szüksége s benyújtott egy váltót a Draganul pénzintézetnek. Egészen 50 koronáig letörlesztette a kölcsönt, amikor az utolsó pillanatban rajöttek s feljelentették.

A szakértők: Bözörményi Géza és Szűcs Izó megállapították, hogy Szőnyi hamisította a váltót. A tegnapi tárgyaláson (elnök Palánkay Károly tanácselnök, ügyész Szokolay Gyula dr, jegyző Reke Kálmán dr) a vádlott nem jelent meg, mert katona. A törvényszék 8 havi börtönre ítélte, de alig hanem elengedik neki a büntetést, mert a házáért harcolt.

Szacsvay Imre emléke.

A Szacsvay-asztaltársaság hazafias ünnepélye.

Október 24-én, kedden Szacsvay Imre vértanu Nagyvárad város első népképviselője és a magyar függetlenség vértanu emlékének hazafias kegyelettel áldozott a Szacsvay-asztaltársaság, a vértanu halálának 67-ik évfordulója alkalmából tartott gyászistenizületen és alkalmi ünnepi társas estélyen.

Kedden délelőtt 9 órakor volt a gyászmise a vértanúért a Szent László templomban, nagy közönség részvételével. A templom hajójában volt felállítva a díszes ravatal, melyet Janussek Károlyné, a lelkes honleány díszített fel igen izlésesen, elől a vértanu koronázott képe volt látható, égő gyertyák között.

A gyászmisét dr Lestyán Eadre plébános végezte Paulik Béla táborigazgató és Beóthy György segédlelkész segédletével. Halmos András kántor pedig szép egy-

házi éneket adott elő, végül a Hymust, melyet vele együtt a közönség felállva énekelte.

Ott voltak a Szacsvay-asztaltársaság tagjai: Kerekes Elek elnök, Zboray Gyula és Korcsmáros László társelnökök vezetése mellett testületileg. A város részéről Rimler Károly polgármester, a függetlenségi és 48-as párt tagjai disztribúciójuk alatt. Továbbá ott voltak: Bibari Ákos, Dósy Ferenc, Dószegi János, dr Fényes Eadre, Gombay János, Godény Sándor, Honoky Tivadar, Hann János, Jankay Mihály, Katona Mihály, Láng József, Mokry János, Nagy Árpád, Stroh mayer Károly, Szabó László, Székely Péter, dr Ujfaluassy Sándor, Vaszill György stb. és számos honleány.

A gyászmise után a Szacsvay-asztaltársaság tagjai a Szacsvay szoborhoz vonultak, melynek talápatára Katona Mihály tette le a Szacsvay-asztaltársaság friss koszorúját.

Est 8 órakor a Rmanóczy vendéglő külön ünnepi estélyre, amelyen Kerekes Elek elnök, Korcsmáros László társelnök, dr Olasz Béla, Löwenstein Zsigmond és Schvarcz Izidor mondtak hazafi köszöntőket.

Végül Kerekes Elek elnök mondott hálás köszönetet a megjelenteknek megjelentetésükért, és a szónokoknak szép szónoklásukért, melylyel az igazán szépen sikerült Szacsvay ünnepély vigát ért.

HIREK

* **Kitüntetés honvédtiszt.** A hivatalos lap közli, hogy a király Tóth Béla a 307. honvéd gye nével beosztott 4. honvéd gye belső tart. hadnagyot a legfelső dícséreléssel tüntette ki.

* **Kongregációi élet.** Az Urnók Mária-kongregációja ma délután fél 5 órakor tartja rendes összejövetelét a szokott helyen.

* **Dr Mórincz Ernő főorvos vármegyei szolgálata.** Dr Mórincz Ernő vármegyei főorvos rendeztetni akarja eddigi szolgálati viszonyait s ezért tegnap kérvényt adott be a törvényhatósághoz. A főorvos arra kéri a vármegyét, hogy 1895. évi szeptember hó 14-től 1906. évi május hó 15-ig eltöltött községi orvosi szolgálati idejét a törvényhatóság számítsa be a nyugdíj jogosultságába. A törvényhatóság decemberben foglalkozik a kérvénnyel.

* **Vigh Mancit kizárta a szintársulat.** A „Csodacsóka“ operettet vasárnapra tűzte ki a szintársulat s be is tanulta. Mint megírjuk, a darab főszereplője, Vigh Manci megtagadta, hogy résztvesz az előadásban, mert „egy dalt kívánt betétül s ezt nem teljesítették.“ A társulat statáriálisan kizárta a rendbontó tagot kebeléből s Erdélyi Miklós a színészegyesülethez jelentette be az esetet. A szerep mellesleg nagy és minden alkalmat megad arra, hogy egy énekesnő kivághassa a rezes, sőt az aranyat betét nélkül is. Vigh Manci tegnap kísérleteket tett a kibékülésre, azonban a társulatban nincs a hajlandóság, hogy ezt a világos szerződésességét megbocsássa. Vigh Manci ilyképpen megszűnt a társulat tagjaként szerepelni. — Nem e volna érdemes helyette Vajnovszky Vilma szerződöttoi. Ajánljuk a gondolatot az illetékesek figyelmébe. Vajnovszky Vilma eléggé bebizonyította szintársulatára hivatottságát.

* **Főjegyzőválasztás Székelyhidon.** Fándly József székelyhidi főjegyző halálával megüresedett állást tegnap töltötték be. A főjegyzői állásra hat pályázó adta be pályázati kérelmét. A választást tegnap tartották meg igen nagy érdeklődés mellett. A választást Kovásznay Marcell főszolgabíró vezette, aki a választási eljárás megújítása után megállapította, hogy a beadott kérelmek szabályszerűen vannak felszerelve és a pályázók megválaszthatók. A megjelent választók egyhangulag, közfelkiáltással Fábrián Bertalan érmihályfalvi adóügyi jegyzőt választották meg. A megválasztott jegyzőhöz Kovásznay Marcell szép üdvözlő beszédet intézett, amelyben kiemelte az elhunyt jegyző érdemeit, amelyek közül különösen a tűzrendészet terén kifejtett munkásságát emelte ki. Az elhunyt jegyző Biharvármegye tűzrendészet terén valóban elavíthatatlan érdemeket szerzett, amelyekkel a törvényhatóság részéről is csak elismeréssel találkozott. A közügyek mellett melegen ajánlta a főszolgabíró az új jegyző figyelmébe a tűzrendészeti ügyek felkarolását.

* **Pályázat a zilahi plébániára.** Csaponyi Ignác esperes-plébánosnak székesegyházi kanonokká kinevezésével megüresedett zilahi plébániára pályázatot hirdet a megyéspüspök. A pályázat november 1-én jár le.

* **Kitüntetés a halál után.** A hivatalos lap közli, hogy a király az ellenség előtt elesett Simic Fülöp 70. gye belső századosot a vaskoronarend hadiékítményes 3. osztályával tüntette ki.

* **Erdélyi Miklós husmérgezése.** A szintársulat rokonszenves igazgatója nagy ijedelmet okozott barátai között megbetegedésével, mely a háborús élelmezési viszonyokat kellőképp illusztrálja. Tegnapelőtt este sonkát vett, első minőségűt, a legfinomabbat, vacsorára megette s éjjel 40 fokos lázzal ébredt fel. Orvosa husmérgezést állapított meg, amely alaposan megviselte a direktort. Erdélyi tegnap már fentült irodájában s esőndesen mondta:

— Krumplit nem kapok s amit kapok, az megfoghatatlan. Nincs semmi, minden zár alatt, rekvirálva. Muszáj volt drága sonkát ennem, mert a kenyeret, a májt, nem tűri a gyomrom. És ettől a drága vacsorától olyan rosszul lettem, hogy azt hittem, no, most elmegyek vizitbe Vank Pistához a másvilágra...

Hát így jár egy igazgató, aki megadja az árát az ennivalónak.

* **Ezüst lakodalom.** Az Esztergom kiváló főgépésze, Horváth Ferenc tegnap tartotta meg feleségével, Tiniz Gizellával házasságuknak 25-ik évfordulóját. A szép ünnepség reggel vette kezdetét az olasz plébániái templomban, ahol a jubiléumok és gyermekük meggyóaták és megáldoztak. A szent áldozás után Imrik Zoltán e kanonok magas szárnyalású beszédet intézett a házaspárhoz. Dálben a jubiléumok 25. éves otthonában lakoma volt. Horváth Ferenc házasságával együtt jubilálta meg főgépészi szolgálataának 30. éves évfordulóját. Három évtizede dolgozik ugyanis Horváth a hatalmas malomban, ahol kiváló lelkiismeretes és hűséges szolgálataiért főnökeinek mindekor teljes elismerését nyerte ki.

* **Szauer Alajos meghalt.** — Szauer Alajos szentszéki elnök, nyug. gádorosi plébános keresztényi türelemmel viselt betegség és a szentségek buzgó felvétele után e hó 21-én, életének 83-ik, áldozópapágának 60-ik évében Kárászteleken elhunyt. A boldogult az egyházmegye neustora volt.

*** A Nógrádi-Pásztor ügy.** A Tiszántul megemlékezett arról a sajtóperről, melyet Pásztor Bertalan városi aljegyző, kihágási büntetőbíró indított Nógrádi Gyula, a „Közérdek” szerkesztője ellen. Nógrádi „Közokirathatóság, mint rendőrbíró” című cikkében azt állította, hogy Pásztor a Kesztor Gizella fele ovoda államszegély aktájáról a sürgős jelzést kitérülte s az ezért ellen indított fegyelmi eljárás során a kihallgatott tanúk némelyikét arra igyekezett rábírní, hogy az ő érdekében a valóságok meg nem felelő vallomást tegyenek. Az esküdtek bebizonyították látták Nógrádi Gyula állításait és felmentették őt a rágalmazás védje alól. A kir. Kuria jogerősítése a múlt héten érkezett le ebben az ügyben. Most érdekes fordulat történt a Nógrádi-Pásztor ügyben. Pásztor Bertalan ugyanis mint kihágási bíró és sajtórendőri ügyben maga elé idézte Nógrádi Gyulát. Nógrádi Gyula kifogást emelt az ellen, hogy felesége ügyében Pásztor Bertalan bráskodják, mert el fogultnak tartja őt. A tanácstól bíröküldetést kér most Nógrádi Gyula.

*** Az ujságpapír árát újra emelték.** Rosz idők járnak az ujságyiadókra. A háboru kezdete óta már hatszor emelték a papír árát a papírgyárosok s most ismét 20 százalékkal drágábban szállítják.

*** Mennyi segélyt osztott ki a segélyző bizottság?** Bakó Balint végrehajtó, a városi segélyző iroda vezetője összeállította a jegyzőkönyveket, meanyi segélyt osztott ki a bizottság. Összesen 74000 koronát osztottak ki 6000 embernek, akik kzt sok a 3-4 tagu családapá.

*** Halálozás.** Sticz Mátyas, a nagyváradai lat. szent. püspökségi uradalom nyug. gazdája tegnap hajnali 3 órakor, rövid szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után életének 69 ik, boldog házassága 33 ik évében meghalt. Az elhunyt évtizedekig állt a püspökség főcánosi gazdaságának szolgálatában. Nagyon lelkiismeretes, kiváló gazda volt. Néhány éve mint megtört aggstyán nyugalomba vonult. Szivazélfűtés ölt meg. Halálát kiterjedt rekonstg gyászolja. Temetése holnap délelött 10 órakor lesz a Rát utca 33. sz. gyász háztól.

*** Nincs korpá** Tudatom a város közönségével, hogy a közérdeklmezési ügyosztály korpákészlet felett nem rendelkezik és ezért az ügyosztályhoz korpákészlet végett senki ne forduljon. Nagyvárad, 1916 október hó 25 én. Lukács Odón, főjegyző.

*** A löheremag zár alá vétele.** A hivatalos lap kormányrendeletet közöl, amelynek értelmében a löheremag zár alá vétetik s azt egyedül Haditermény r. t. nek a részére lehet elidegeníteni. Kereskedők, akik eddig is foglalkoztak löheremagvételrel, ezután is véhetnek, azonban csak olyanoktól, akiknek löheremagkészletük a 10 méter-mázsát meg nem haladja. A vevő azonban a vásárolt készletet csak a Haditermény r. t.-nek adhatja el és köteles készletét két hetenkint a H. T. nak bejelenteni.

*** A becsületes tolvaj.** Furcsa, de így van, a tolvajok között is akad becsületes ember. L. Irén cselédleány jelent meg a rendőrségen és egy fekete tárcában átadott Ehrlich Imre fogalmazónak 730 koronát, csupa ropogós bankót azon kijelentéssel, hogy ő azokat lopta. Csodálkozó számmal néztek rá, de elmagyarázta, hogy előző este egy katonával akadt össze a nyugálmásnál, a katonával együtt elment egy Templom-téri korosmába, s ott annyi rumot ittak, hogy mind a ketten részegek lettek. Ő látta, hogy a katona tárcájában sok pénz van, hát egy ügyes mozdulattal kibuzta a zsebéből, majd kis idő múlva faképpel hagyta. Csak reggel ébredt annak a gondolatára, hogy nem helyesen eselkedett. Azért hozta el a pénzt, mert nem bírta magánál tartani a lopott bankókat. A rendőrség most a pénz gazdáját keresi.

*** Magánvizsgálatok az újvárosi községi polgári leányiskolában.** Azon nagyszámú, kik a karácsonyi időszakban az újvárosi községi polgári leányiskolában óhajtanak magánvizsgálatot tenni, Biharvármegye kir. tanfelügyelőségéhez írtékett kérvényüket folyó év november 4 ig adják be az iskola igazgatósághoz. A kérvényhez csatolandó: 1. Az utolsó évi iskolai bizonyítvány. 2. Születési anyakönyvi kivonat. 3. Hatósági bizonyítvány a vizsgázó tartózkodási helyéről, Kérvényre 1 koronás, mellékletekre 30 filléres bélyeg szükséges. Nagyvárad, 1916. október 25 én. Uzv. Beleznay Antalné igazgató.

*** Hadisegélyesek figyelmébe.** Az államszegélyben részesülőkkel közlöm, hogy október 16 től november 15 ig esedékes segélyösszegeiknek folyósítása f. hó 30 án hétfőn, 31-én kedden, november 1 én szerdán, november 2 án csütörtökön, 3 án pénteken, 4 én szombaton, 6 án hétfőn, 8-án kedden a tűzoltó laktanyában lévő hivatalos helyiségben fog eszközölnéni. Október 30-án hétfőn d. e. segélyösszegek átvétele segétt jelentkezzenek 1 től 700 ig, d. u. 701-től 1300 ig. Kedden d. e. 1301-től 2000 id, d. u. 2001-től 2800 ig. november 1 én szerdán d. e. 2801-től 3500 ig d. u. 3501-től 4200 ig. Csütörtökön d. e. 4201-től 4900 ig, d. u. 4901-től 5500 ig. Pénteken d. e. 5501-től 6100 ig, d. u. 6101-től 6800 ig, 4 én szombaton d. e. 6801-től 7300 ig, d. u. 7301-től 7800 ig. November 6 án hétfőn d. e. 7801-től 8300 ig, d. u. 8301-től 8800 ig, kedden d. e. 8801-től 9085 ig, sorszámmal állított egyének. Esyidejűleg mindenkit figyelmeztetek, hogy a fizetések akadálytalan teljesítése szempontjából 2 korona összegben váltópénzt hozzon magával, s azt a fizetést teljesítő pénztárnál a fizetés alkalmával vál sa be, mivel váltópénz hiányában a fizetések fennakadást szenvednének. Nagyvárad, 1916. október 25. Juricskay Barna tanácsos.

*** Forolm a legjobb és legbiztosabb toilette szer** kéz, láb- és hónali izzadás ellen. Hüsit! Szagtalant. Ára 150. Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/B.

*** Irodai munkát vállal** egy sok tagu családos rapidijas, akinek egész délutánja szabad. Nagy gyakorlattal rendelkezik s a mellékkeresete nagyon rá van utalva, mert családja nyomozog. Cím: Lipót uca 8. sz. Megkeresést a kiadóhivaltal továbbít.

*** Perfect magyar német levelező kisaszony ki a gyors és gépirást tökéletesen bírja felvétetik Komlós Tesvérek üveg nagykereskedésében.** Zöldfa u. 13.

*** Gyönyörű rózsás arc** a nő legszebb díszé. Az első ránc a szép asszony első igazi bánata. Adjunk tehát neki módot hogy elűntelhesse. Elég ha a megbecsülhetetlen Y-PO krémét és szappant használja melytől a bőr visszanyeri ruganyosságát eltünteti a ráncokat, szeplőket, mitesereket, májfoltokat, pattanásokat és bőr vörösséget. Ára 250 K. Kapható: Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/B. Rimanóczy patota.

*** Felhívjuk a közönség figyelmét** a „Höfehérke” harisya áruház mai számukban közölt hirdetésére.

*** Elő és művirágüzlet,** amely 10 év óta tenáll visszavonlás miatt eladó. Cím a kiadóba.

*** Poloskairtó MOKIN** biztos szer. Ára 1 korona 80 fillér. Kapható kizárólag Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczi-ut 7/B.

*** Heibeli** nagyobb példányszámban megfelelő gyakorlattal bíró fiatal tisztviselő keres. Cím a kiadóhivatalban.

*** Eczet** készítéséhez alkalmas garantált vegytiszta eczetsav kapható Farkas István Apolló drogeriájában. Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/B. Telefon 13-02.

!! Nagy megtakarítás !!
üzleteknek, gyáraknak, mal moknak és gazdaságoknak.

A létező legjobb és legtartósabb

PAPIRSPÁRGÁT

Csomagolásra 2, 2 1/2, 3 és 4 mm. vastagságban kgként K 350, 100 kg. K 340 —.

Postacsomagokhoz kgként K 420, 100 kg K 400 —.

Szölkötözéshez (2 és 2 1/2 mm.) kgként K 350, 100 kg. K 340

Zsákszinegnek 4 mm-esből vágva s kötegalva kgként K 360, 100 kg K 350 — árban szállítja pécsi raktáraiból uánváltel a

Pécsi Kereskedelmi és Iparbank R. T. áruosztálya Pécs.

5 kgnál kevesebb nem küldhető. Papirkötelek.

Elismerő nyilatkozatok.

Nagyobb rendeléseknél engedmény.

Legújabb táviratok.

Zita főhercegnő Budapesten.

Budapest, október 25. (Saját tudósítónktól.) Zita főhercegnő, trónörökösünk felesége reggel fél hét órakor Budapestre a keleti pályaudvarra érkezett. Rövid időzés után tovább utazott.

Az olasz szocialisták a háboru céljeira kíváncsiak.

Budapest, október 24. (Saját tudósítónktól) Lugaóból jelentés: Az olasz szocialista frakciók gyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy a kamarának nyombanvaló egybehívását követelik, azon célból, hogy a kamara az országgal a háboru céljait megismertesse.

A Tribuna ehhez hozzáfűzi, hogy Briand a francia szocialistáknak annak idején megígérte, hogy nemokara újra nyilatkozik a háborus célokról a kamarában és ugyanakkor Asquith azonos tartalmu nyilatkozatot tett az angol alsóházban.

A német repülők magyaránu tevékenysége.

Budapest, október 25. (Saját tudósítónktól) Wolf ügynökség jelenti: Huszonkettedikén repülünk a Somme mentén ötszáz repülést végeztek, kétszázkilenc esetben támadtak, huszonkét repülőgépet lelőttek. Elből tizenegy német birtokra jutott.

Huszonegyedikére virradóra több ezer kilogramm súlyu bombát vetettünk London pályaudvarra, Carisy löszerraktárra és Somme menti táborra. Longa pályaudvara kigyuladt, a löszerszállító vonatok felrobbantak. Huszonkettedikére virradóra szintén több ezer kilogram bombát dobtunk Maitdidier pályaudvarra, cspattáborokra, löszerraktárakra valamint a harc vonalra vonuló hadoszlopokra.

MODALOM

A Társaság. Az e heti szám címlapja Kircsner Hermáné altábornagyné kitűnően sikerült arcképét hozza Moldováú Bala festőművész pompás rajzában. A vezetőik a budapesti körhízlátogató hölgybizottság lelkes munkáját méltatja. Közben tovább folytatja bosszúját elbeszélését, míg novellát A szász eremel Pásztor József írt. Cikk a német lovas portról, az Augustus hajóról, divattalról Pataky Lászlónétól és Danilo Jose fordított spanyol novellája teszi változatossá a szövegterest. Verset Harányi Lajos, Bükk Henrik, Vass Iván és Bozormányi Géza írtak. Nagyon érdekesek a német fronton készült lovassport fotográfák és a Tarsztyánsky vezéresredes főhadiszállását bemutató néhány fénykép. A Társaság előfizetési ára egész évre 18 korona, félévre 10 korona, negyedévre 5 korona. Mutatványzávat ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, Danapalota-szálló.

SZINHÁZ.

A MAI SZINLAPOK.

Este 8 órakor, reades helyárrakkal:

A kis gróf.

Operett 3 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Agárdy Guidó gróf	— — —	Sik Rezső
László, fia	— — —	Tompa Réla
Noward Dorothy	— — —	Kováts Márta
Rózi, primadonna	— — —	Billér Irén
Csibrákné	— — —	T. Pogány Janka
Zápolya, színigazgató	— — —	Szigeti Jenő
Kocsanya, nevelő	— — —	Rákosi Ferenc

Heti műsor:

Pénteken: Csöppség.
Szombat délután: Nebántsvirág.
Szombat este: Névtelen asszony.
Vasárnap délután: Gyurkovits lányok.
Vasárnap este: Három a kislány.

Műsorváltozás.

— Vigh Mancsi megvált a társulattól. —

Vigh Mancsi, akit a színházi törvényszék szerződésessége miatt tudvalevőleg kizárt a társulat tagjai sorából, a színház elnöke kebelétől eltávolozott, ami természetesen szükségessé tette, hogy eddig játszott szerepeit az énekes együttes más hölgytagja tanulja be.

Míg ezen az aprólékos változáson átesik a színház vezetősége, szükségessé válik a műsor módosítása.

Igy szombaton délután a Katoanadolog helyett a Nebántsvirág kerül színre a címszerepben Biller Irénnel, akinek Nebántsvirág csak röviddel ezelőtt oly méltán ért el frenetikus sikert és rajtakívül Rákosi, Zöldos, Dózsa és Szigeti kitűnő Celestinje biztosítottak pompás előadást.

Vasárnap délután az Egyszer volt... helyett a Gyurkovits lányok 1 sz. műsoron. Herceg Ferencnek ez a mindig szivesen láttott színműve, amelyet ebben az időnyben már teljesen új szereposztással elevenített fel a színház vezetősége.

Es halasztást szenved a Csodacsók vasárnap estére kitűzött bemutatója is, amely helyett a Három a kislányt illesztette játékrendjébe a színház. Ezt a műsorváltozást kétségtelenül örömmel fogadja a közönség, amelynek jókora hányada az egy heti sorozatos előadások dacára sem jutott hozzá, hogy megnézze ezt a pompás operettet.

Kis gróf. Ma este Martos Ferenc gyönyörű sikereket aratott operettje: A kis gróf van műsoron Rózi szerepében Biller Irénnel. Az új szereposztásban Dorotheát Kovács Mártha, Zípolyát Szigeti Jenő és Kocsonyát Rákosi Ferenc játssza.

URANIA
mozgó-
színház

Csütörtökön.
A banya áldozata.
Tragédia 3 f.

Előadások kezdete: Szombaton, vasárnap és ünnepnapon 3 órakor és hétköznapokon fél 7-kor.

APOLLÓ
mozgó-
színház

Csütörtökön.
A király tigris.
Bűügyi történet 4 felv.

Előadások kezdete: Szombaton, vasárnap és ünnepnapon 3 órakor és hétköznapokon fél 7-kor.

VIGADÓ
mozgó-
színház

Csütörtökön.
Az igazság utja.
szociális történet 3 felv.

Szombaton és vasárnap négy előadás és pedig: délután 3, 5, 7 és este 9 órakor.

NYILTÉR.

HETI ÁRJEGYZÉK.	
Teás készlet aranyozással 6 személyre . . .	6 kor.
Kávés készlet aranyozással 6 személyre . . .	6 "
Fekete-kávés készlet tálcaival Roccoco 6 személyre	6 "
Mosdó készlet finom fayence	8 "
Ebédlő készlet aranyozással 6 személyre . . .	24 "
Függő lámpa csigás felszerelve	16 "
Befőttes készlet kristály üvegből 6 személyre . . .	4 "
Gyümölcs készlet majolika 6 személyre . . .	4 "
China ezüst cukortartó 6 személyre	5 "

RÉPKERETEZÉS
izlésesen elkészítve.

ABLAK ÜVEGEZÉS
pontosan előnyös árakban lesznek készítve.

KOMLÓS TESTVÉREK
azelőtt Heller Testvérek

Uveg, porcellán, lámpa áru és konyha felszerelési áruk nagykereskedése.

Nagyvárad, Zöldfa-utca 13. sz.

:: Telefonszám 372. ::

Főszerkesztő: Dr. KRÜGER ALADÁR
Felelős szerkesztő: Dr. PAPP KÁROLY

APOLLÓ mozgó színház

Csütörtök, péntek és szombat
október 26, 27 és 28-án

A KIRÁLYTIGRIS.

Bűnügyi rejtély 4 felvonásban,
az Arany-sorozat 3-ik nagy
amerikai film attrakciója.

FŐSZEREPLŐK:

Lee Randal a Királytigris. Robert Warwick
A kormányzó leánya . . . Ruth Szepley
Bill Awery Alex B. Francis
Doyle a detektív Rober Gummins
A cinkos John Hines
A kormányzó Arthur Worker

6 Felsége a király születésnapja.

Aktuális felvétel.

Az előadások kezdete: Szombaton, vasárnap és ünnepnapon d. u. 3 órakor, hétköznapon pont fél 5 órakor. Utolsó előadás 9 órakor.

HELYÁRAK:

Páholy ülés 1 K 50 fill. Zsöllye 1 K 20 fill.
Támlásszék 1 K. Zártszék 80 fill. Első hely 50 fillér.

Katonák és gyermekek a helyárrak felét fizetik.

Kedvezményes jegyek kaphatók a Sipos-féle bémer-teri dohánytöszdében.

Janky Antal Utóda
(Cégtulajdonos Csatóry József.)
A legrégebb fűszerüzlet
Nagyváradon.

A mai viszonyok közt való nehéz
beszerzési viszonyok dacára min-
denből teljes raktárkészletet tart

IZSÁK LIDIA
elsőrendű fűzőszalon

Nagyvárad, Park-szálloda
Nagy Sándor-u. 1.ületében.

Fűzőket a legelső dívat szerint 2 óra
alatt elkészítünk, kész fűzőkben egyenes
tartók, melltartók és baskötőkben nagy
választék. Fűzőket választás végett vi-
dékre is küldünk, tisztításokat és javítá-
sokat pontosan elkészítünk Szigligeti
színház művésznőinek egyedüli szállítója.
:: Telefon: 11-53. ::

Szén és tüzifa
eladás

Általános szén és tüzifa vállalat (Vámház-utca 28. sz.)
állandóan raktáron tart valódi por-
roszszén, brikettet, kokszot, két-
szer mosott elsőrendű kovás sze-
net, aprított és hasáb tüzifát, me-
lyekre előjegyzéseket azonnali
és későbbi szállításra elfogad.
Telefon 54. Telefon 54.

Kiadó Kossuth-u. 2. sz. házban a Ker-
tész S. Sándor-féle üzlethelyiség s ugyan-
ott egy kétszobás lakás kiadó. Artekezhetsz
a Polgári takarékpénztárnál.

**Talp, talphulladék,
talp-pótlóanyag és
bőrhulladék üzletem,**
katonáskodásom miatt, laká-
somon folytatom! Kérem t. ve-
vőim továbbbizives pártfogását

STERN MIKLÓS
Nagyvárad, Péter-u. 1/A.

(Bejárat a Sztaroveczky-utca
felől, az inasotthon mellett.)

Harisnya, tricó, keztyű.

Svetterek, kabátok, lélek-
melegítő, valamint az ösz-
szes kötött ruházatok, leg-
jobb és legolcsóbb beszer-
zési helye

Hungária Harisnyaárúház
Sas Passage főbejáratnál.

Kéretik cégünket összenemléveszteni

Olcsó harisnya vásár
Hol?? Hol??

A HÓFEHÉRKE

Harisnya árúházban
Nagyvárad Szent László-tér,
Sas palota a Drogueria mellett.

Eladásra kerül ötvenezer
pár női és férfi harisnya.

Következő előnyárakban:

Szám.	Reklám árak.
908 Női flor harisnya «Hófehérke»	K 2 80
Női flor harisnya selejtes kisebb kötési hibákkal	„ 1 96
908 térd flor harisnya «Hófehérke» térden felüli	„ 3 20
407 Női flor harisnya «Hóvirág» selyem fényű	„ 2 75
211 Női la. cérna h. gyémánt fekete	„ 3 75
305 Női la. cérna musselin harisnya vékony szálú	„ 3 40
307 Női la. cérna őszi harisnya	„ 4 —
298 Női la. Tréma selyem harisnya vékony szálú	„ 5 —
Téli női harisnyák K 2 20, 2 50, 3 —, 3 80, 5 10.	
„ „ gyapjú harisnyák K 7 —, 8 —, 9 —.	
R. Férfi pamut harisnya selejtes kisebb kötési hibákkal	K 0 96
R.R. Férfi flor harisnya selejtes kisebb kötési hibákkal	„ 1 26
672 Férfi divat csikos selejtes ki- sebb kötési hibákkal	„ 1 50
2266/68 gyapjú hulladék téli	„ 2 16
3456 Férfi harisnya Merinó gyapjú téli	„ 2 60
3459 Férfi harisnya gyapjú téli vastag szálú	„ 3 —
3484 Férfi harisnya valódi gyapjú téli helyhezott	„ 5 —

! Olcsó nagy zsebkendő vásár !

Ezen árak csak november 1-ig maradnak érvényben.

Külön nagyban osztály.

Beraktározás.

Beraktározási helyiségünkben ugy kisebb,
mint nagyobb terjedelmű tárgyak azobabuto-
rok fülkékben beraktározásra elfogadhatnak.
Termények beraktározására való száraz pin-
cék, továbbá boros pincék, istállók és
kocsiszinek állanak rendelkezésre. A berak-
tározott tárgyakat tűz és betörés ellen biz-
tosítjuk.

Beraktározási ár hetenként és négyzet-
méterenként 1 korona.

Fekete Sas és Zöldfa Rész.-Társ.
beraktározási osztálya.

Iroda: Sas-passage, 24. sz. lépcső. Telefon 1400.

Vas és rézágak

afrik és lószőrmatracok,
**amerikai és sodrony-
ágybetétek: összehajtható**
ágak eredeti gyári árakok
kaphatók

Tátray Sándor

r-t-nál Körös-utca 11.

Telefon szám: 558.

Gazdasági és Iparbank
Részvénytársaság

Nagyvárad, Szent László-tér 2. sz.

Alaptőke: 3,010,000 korona.
Tartalékalap: 600,000 kor.

Elfogad betéteket takarékpénztári könyvecskékre és folyószámlára. — Leszámitol váltókat. — Előleget nyújt értékpapírokra. Kölcsönöket ad telekkönyvezett ingatlanokra rövidebb és hosszabb időre. Valamint törlesztéses jelzálogkölcönöket is engedélyez.

Bővebb felvilágosítást az intézet nyújt.